

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರ

ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದುದು
ವೀರೇಷ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾಗ - ೪ ಏ Part - IV A	ಬೆಂಗಳೂರು, ಸೋಮವಾರ, ೧೧, ಡಿಸೆಂಬರ್, ೨೦೨೩(ಮಾರ್ಗಾಶ್ರಿ, ೨೦, ಶಕವಾರ್ಷ, ೧೯೫೪) BENGALURU, MONDAY, 11, DECEMBER, 2023(MARGASHIRA, 20, SHAKAVARSHA, 1945)	ನಂ. ೫೬೪ No. 564
--------------------------	---	--------------------

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಹದಿನಾರನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಎರಡನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ವಿಧೇಯಕ, 2023
(2023ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ-25)

ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಪುರಾತತ್ವ ಅವಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ನೃಸಿಗ್ರಹ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದರ್ಶಾವಾಗಿ ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕ.

ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಪುರಾತತ್ವ ಅವಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ನೃಸಿಗ್ರಹ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದರ್ಶಾವಾಗಿ ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕ.

ಇದು, ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಎಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕಿನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ:-

ಅಧಾರ್ಯ - I ಪಾರಂಭಿಕ

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2023 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕಾಗಿ.

(2) ಇದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥಿದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೋರತು,-

(ಎ) “ಸೌಕರ್ಯ” ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳು, ಯಾತ್ರಿ ನಿವಾಸಗಳು, ವಸತಿಗೃಹಗಳು, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ವಾಹನಗಳ ನಿಲುಗಡೆ ತಾಣಗಳು, ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳು, ಎತ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಳಗಳು, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, ಬ್ಯಾಂಕು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಪೂಲೀಸು ತಾಣ, ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು, ಬೀದಿಗಳು, ಸಾರಿಗೆ, ದೀಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ಲಿದ್ಯಾಚೆಕ್ಕಿ ಸರಬರಾಜು, ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಮನೋರಂಜನಾ ಮೃದಾನಗಳು, ಉದ್ದಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ದರ್ಶನಾದಂತೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳು, ಸೇವೆಗಳು ಅಥವಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ;

(ಬಿ) “ಮಂಡಳಿ” ಎಂದರೆ, 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮು ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ;

(ಸಿ) “ಚೇಮರ್ನಾ” ಎಂದರೆ, 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮಂಡಳಿಯ ಚೇಮರ್ನಾ;

(ಡಿ) “ಸಹ ಚೇಮರ್ನಾ” ಎಂದರೆ, 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮಂಡಳಿಯ ಸಹ ಚೇಮರ್ನಾ;

(ಇ) “ಆಯುಕ್ತ” ಎಂದರೆ, 13ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾದ ಮಂಡಳಿಯ ಆಯುಕ್ತ;

(ಎಫ್) “ಸಮಿತಿ” ಎಂದರೆ, 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ಮರ್ಪುದ ಸಮಿತಿ;

(ಜಿ) ವ್ಯಾಕರಣ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ “ಅಭಿವೃದ್ಧಿ” ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಒಳಗೆ ಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಒಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪುನರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬಡಾವಣೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಉಪ ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಹೆಚ್) “ನಿರ್ಧಿ” ಎಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಧಿ;

(ಎಂಬುದು, ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬೇರೆಡಿಸಲಾಗದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಜೆ) “ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರಗಳು” ಎಂಬುದು ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನದಿಗಳು, ನದಿ ಪಾತ್ರಗಳು, ಬಂಡೆಗಳು, ಜಲಮೂಲಗಳು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಸಂಕುಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಕೆ) “ಅಧ್ಯಕ್ಷ” ಎಂದರೆ, 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಮರ್ಪುದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಎಲ್) “ವಿನಿಯಮಗಳು” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮಂಡಳಿಯ ವಿನಿಯಮಗಳು;

(ಎಂ) “ನಿಯಮಗಳು” ಎಂದರೆ, 39ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಮಂಡಳಿಯ ನಿಯಮಗಳು;

(ಎನ್) “ಅನುಸೂಚಿ” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾದ ಅನುಸೂಚಿ;

(ಒ) “ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ, ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶ; ಮತ್ತು

(ಪಿ) “ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ” ಎಂದರೆ, 7ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ;

ಅಧ್ಯಾಯ - II

ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ

3. ಮಂಡಳಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿಗಮನ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪಾರಂಭದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯು ಬೆಳ್ಗಾಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಸಾಂಸ್ಥನವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮಂಡಳಿಯು, ಶಾಶ್ವತ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವೋಹರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಚರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿರದನ್ನು ಆರ್ಥಿಕಸುವ, ಧಾರಣ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ವಿಲೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಹೆಸರಿನಿಂದ ದಾವ ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ದಾವಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (i) ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ ಜಿಲ್ಲೆ - ಚೇಮರ್ನಾ
- (ii) ಕನಾರಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸವದತ್ತಿ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯ - ಸಹ ಚೇಮರ್ನಾ
- (iii) ಆಯುಕ್ತ, ಪುರಾತತ್ವ, ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ ಇಲಾಖೆ, ಮೈಸೂರು-ಸದಸ್ಯ
- (iv) ಆಯುಕ್ತ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ - ಸದಸ್ಯ
- (v) ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಧಿಕಾರಿ ಆತನ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತ - ಸದಸ್ಯ
- (vi) ಪೌಲೀಸ್ ಅಧಿಕ್ಷಕ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ - ಸದಸ್ಯ
- (vii) ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುರಾತತ್ವ ತತ್ತ್ವ, ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ, ಧಾರವಾಡ ವ್ಯತ್ತ, ಧಾರವಾಡ - ಸದಸ್ಯ
- (viii) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ - ಸದಸ್ಯ
- (ix) ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ - ಸದಸ್ಯ
- (x) ಅಧಿಕ್ಷಕ ಅಭಿಯಂತರ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ - ಸದಸ್ಯ
- (xi) ಉಪ ಪರಿಸರ ಅಧಿಕಾರಿ, ಬೆಳ್ಗಾಲಿ - ಸದಸ್ಯ
- (xii) ಅಧಿಕ್ಷಕ ಅಭಿಯಂತರ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಅಣಕಟ್ಟು ಯೋಜನೆ - ಸದಸ್ಯ

(xiii) ಮಂಡಳಿಯ ಆಯುಕ್ತ - ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದಶೀಲ

4. ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಗಳು.- (1) ಚೇಮ್ರನ್ ಅಥವಾ ಚೇಮ್ರನ್‌ರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದಶೀಲಯ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಚೇಮ್ರನ್ ನಿರ್ದ್ರಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೂಮ್ಲೆ ಅದು ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯ ತನ್ನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ (ಸಭೆಗಳ ಕೋರಂ ಒಳಗೊಂಡು) ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಚೇಮ್ರನನು ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಯಾರೇ ಇತರ ಸದಸ್ಯನು ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಮಂಡಳಿಯ ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಜರಿರುವ ಮತ್ತು ಮತ ಹಾಕುವ ಸದಸ್ಯ ಬಹುಮತದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದ್ರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಮತಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಚೇಮ್ರನ್ ಅಥವಾ ಆತನ ಗೃಹಿ ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿರುವ ಸದಸ್ಯನು ಎರಡನೆಯ ಅಥವಾ ನಿಷಾರ್ಥಕ ಮತವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಭದ್ರತಾ ದಳ.- (1) ಭದ್ರತಾ ದಳ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಒಂದು ದಳವನ್ನು,-

(ಎ) ಶ್ರೀ ಕ್ರಿಂತ್ರ ಪ್ರದೇಶದೊಳಿಗಿನ ಮಂಡಳಿಯ ಸ್ವತ್ತಿನ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ತರಪುಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅದರ ಉತ್ತಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ;

(ಬಿ) ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬಹುದಾದ ರಾಜಸ್ವ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮೊತ್ತದ ಸೋರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ;

(ಸಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಅಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ,

- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯ ಭದ್ರತಾ ದಳವು, ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದ್ರಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲ್ವಿಕಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಚೇಮ್ರನನು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯ ಭದ್ರತಾ ದಳದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

6. ಮಂಡಳಿಯ ಉಪ ಸಮಿತಿ.- (1) ಮಂಡಳಿಯ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪ ಸಮಿತಿಗೆ ಆಯುಕ್ತನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಮತ್ತು ಬವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಿರದಂಥ ಇತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ಮಂಡಳಿಯ ತನಗೆ ಪ್ರತಾಯೋಜಿಸಿದ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯು, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಸಬ್ಬ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂದ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ-III ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ

7. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ.- (1) ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ)	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಭಾರೆಯಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
(ಬಿ)	ಮುಜರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿ	ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು
(ಸಿ)	ಬೆಳ್ಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಂತ್ರಿ	ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು
(ಡಿ)	ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ರೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭಾಗಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಅಧ್ಯವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ, ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವಾಯಾಪ್ತಿಯೋಳಿಗೆ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರು	ಸದಸ್ಯರು
(ಇ)	ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ರೀತ್ರೇದ ಬಳಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಪ್ರಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಅತಿ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮ ನಿದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಬದಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಅಧ್ಯವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಹಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.	ಸದಸ್ಯರು
(ಎಫ್)	ಕನಾರ್ಟರ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತ	ಸದಸ್ಯರು
(ಜಿ)	ಮಹಾನಿದೇಶಕ, ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾತಿಕ್ರಿಯಾ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಅಧ್ಯವಾ ಆತನ ನಾಮನಿದೇಶಶಿತ	ಪದನಿರ್ಮಿತ ಸದಸ್ಯರು
(ಎಚ್)	ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ ಅಧ್ಯವಾ ಆತನ ನಾಮನಿದೇಶಶಿತ	ಪದನಿರ್ಮಿತ ಸದಸ್ಯರು
(ಬಿ)	ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ರೀತ್ರೇ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂಡಳಿಯ ಚೇಮ್ಯನ್	ಪದನಿರ್ಮಿತ ಸದಸ್ಯರು
(ಜಿ)	ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ	ಪದನಿರ್ಮಿತ ಸದಸ್ಯರು
(ಕೆ)	ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

8. ಪದಾವಧಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪರತ್ತುಗಳು.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿದೇಶಶಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

(2) ಯಾವೇಳು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯನು ತನ್ನ ಸಹಿಯೋಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪದಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬಹುದು ಆದರೆ ತನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆಯು ಅಂಗೀಕಾರವಾಗುವವರೆಗೂ ಪದದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಭರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಸದಸ್ಯತಕ್ಕ ಅನರ್ಹತೆಗಳು.- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನೊಳಗೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದ ಕಾರಾವಾಸದ ಶ್ರೀಕೃಂಗ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಸ್ವಸ್ಥ ಚಿತ್ತದವನಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಂದು ಸಕ್ಕೆಮು ನಾಯಾಲಯದಿಂದ ಘೋಷಿತನಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಅವಿಮುಕ್ತ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಒಡೆತನ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ನಿಕಾಯ ಅಥವಾ ನಿಗಮದ ಸೇವಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ವಜ್ಞಾ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಇ) ಮಂಡಳಿಯ ಆದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯೊಡನೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕರಾರು ಅಥವಾ ನಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಹೇರನ್ನು ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಎಫ್) ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ, ಸಂದಾಯಿತ ನಾಯಾಯಾದಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾಯಾಯಾದಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ,

-ಆತನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕ ಹೊಂದಲು ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲು ಅನರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮಂಡಳಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇರು ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆಂಬ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ (ಇ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸದರಿ ಖಂಡದ ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕರಾರು ಅಥವಾ ನಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೇರು ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

10. ಸದಸ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು,-

(ಎ) 9ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಅನರ್ಹತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರೆ:

ಪರಂತು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ, ಆತ ಆ ಪ್ರಕರಣದ (ಇ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ, ಸದರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವನಿಗ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು, ತೆಗೆದು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥನಾದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಮಂಡಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡದೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮೂರು ನಿರಂತರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೇರುಹಾಜರಾದರೆ:

ಪರಂತು, ಈ ಖಂಡವು ಪದನಿಯಿತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಆತನನ್ನು ಆ ಪದದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸ್ತಿಗೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆತ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ;

-ಆತನನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾವ ಸದಸ್ಯನನ್ನೂ ಆತನಿಗೆ ಸದರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಮನಲಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು, ಈ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

11. ಮರು ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ.- ಸದಸ್ಯತ್ವ ಕೊನೆಗೊಂಡ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 9ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹಗೊಂಡ ಹೊರತು, ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಮರುನೇಮಕ ಹೊಂದಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಸಮಿತಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮೂಲಕ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸಮಿತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಆಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತಾನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಡುವಂಥ ಯಾವುವೇ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು,-

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಂಡಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಬದು ಕೋಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಹಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡಿಲ್ಲದೆ ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಳಿಗೂಮೇ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

13. ಆಯುಕ್ತರ ನೇಮಕಾತಿ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜ್ಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಯ ದರ್ಜೆ-ಎ (ಹಿರಿಯ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿ) ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ತೋರ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಆಯುಕ್ತನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಆಯುಕ್ತನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.- (1) ಆಯುಕ್ತನು ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನೀವಾಹಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದಂಥ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು;-

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನೀವಾಹಕನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಮಂಡಳಿಯ ಎಲ್ಲ ಆಯವ್ಯಯ ಸಂಬಂಧಿ ಯೋಜನೆ, ಜಾರಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಡಿ) ಮಂಡಳಿಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಕೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಅದರ ವಾಸ್ತವಿಕ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಲ್ಲಿತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಎಫ್) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

15. ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಹಾಯಕ ನಿಯಂತ್ರಕರ ದಜ್ರೀಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ರಾಜ್ಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಲೆಕ್ಕಾಧಿಕಾರಿಯ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

16. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪರತ್ತುಗಳು.-

(1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಮಂಡಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮಂಡಳಿಯ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪರತ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಹುದಾದಂತಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳು, ವೇತನ ಮತ್ತು ಭಕ್ತ್ಯಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದಿಯೆಂದ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - V

ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು

17. ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರಡಿ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮಂಡಳಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿರತಕ್ಕದ್ದು.-

(1) ಮಂಡಳಿಯು, ಅದರ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮೈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಂತರ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮೈ ಮತ್ತು ಸಹ ದೃವಗಳ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾರದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ಅಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಡಿನೆ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಖರೀದಿಸುವ ಮೂಲಕ, ವಿನಿಮಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಸಾಫ್ಟ್‌ಡಿನೆ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು;

(ಬಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶವನಗಳು, ತೋರ್ಟಾರಿಕೆ ಉದ್ದೇಶವನಗಳು ಅಥವಾ ಮುಗಾಲಯಗಳು, ಕಾರಂಜಿ ವನಗಳು, ಕೃತಕ ಜಲಪಾತೆಗಳು, ಆಟದ ಉದ್ದೇಶವನಗಳು, ದೋಷಿ

ಎಹಾರ ಅಥವಾ ಇತರ ಜಲಕ್ಕೀಡೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಸರೋವರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂದ್ರ ಇತರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಭತ್ತಗಳು, ವಸತಿ-ಗೃಹಗಳು, ಕಾಟೆಜುಗಳು, ಹೊಟೆಲುಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಖೋಜನಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು;

(ಡಿ) ಅಗತ್ಯ ಸಾಲು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ-ಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು;

(ಇ) ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಫಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾದಂತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;

(ಜಿ) ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಪುನರ್-ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ವಿನಾಯಕ ಮತ್ತು ಮರು ವಿನಾಯಕ ಮಾಡುವುದು;

(ಎಚ್) ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಪೂರ್ಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರ್ವಾಣದು ಮಾಡುವುದು;

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವುದು;

(ಜೆ) ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗಳಿ-ಬೆಳೆಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು;

(ಕೆ) ಜನರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ತಕ್ಷದಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೆಡಹುವುದು;

(ಎಲ್) ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಒಂಟುಮಾಡುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೆಡಹುವುದು;

(ಎಂ) ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಪುನರ್-ನಿರ್ಮಾಣ, ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು;

(ಎಂ) ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು, ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಒ) ಮಂಡಳಿಯ ಸಿಬ್ಯಂದಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;

(ಪೀ) ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಸೌಕರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ವರ್ವಾಣಿನ್ನು ಮಾಡುವುದು;

(ಕ್ಷೋ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥೋಮಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಆರ್) ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಫಳ ಮತ್ತು ಅಂತರ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವನಾಗಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಫಳಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಂದಿಗೆ, ಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವೆಂದು ಮಂಡಳಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;

(2) (1)ನೇ ಉಪಪರಿಣಾದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಪಡಿಸಲಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

(4) ಕನಾರಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಕರೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999 (2000ರ ಕನಾರಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 29)ರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ವಚ್ಚೆವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ತರುವಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು: (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಮಂಡಳಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದರ ಸ್ವೀಕಾರಕ ಅಧಿಕಾರ ಎರವಲು ಪಡೆದ ಆಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(6) ಅಲ್ಲದೇ ಮಂಡಳಿಯು,-

(ಎ) ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ರು ಪ್ರದೇಶದ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಮೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಯಳೋಚಿಸಿರುವಂಥ ಕಾರ್ಖಳೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಸುಸ್ಥಿರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ರು ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಯೋಜನಾ ಸ್ವೀಮುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಮುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ರು ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ರು ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಮುಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಹೊಂದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯೋಜನೆ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಮುನ ಅನುಷ್ಠಾನಕಾರ್ತಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಳೀಯ ಪಾರ್ಥಿಕಾರಗಳಿಗೆ ನರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಅಧಿಕಾರ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಅಧಿಕಾರ ಪಾಸಂಗಿಕವಾಗಬಹುದಾದ ಅಧಿಕಾರ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಇತರ ಕಾರ್ಖಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ರು ಪ್ರದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಖಳೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾಳೀಯ ಪಾರ್ಥಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಚ್) ಶ್ರೀಕ್ರೀತ್ರು ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಮಿತಯೋಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಾಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಸ್ವಾಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಾರ್ಥಿಕಾರಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1987 (1987ರ ಕನಾರಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 34)ರ ಮೇರಿಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ, ಕನಾರಟಕ ಕೋಳಗೇರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಕನಾರಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ, ಕನಾರಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕ್ರೀತ್ರು

ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಣಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಇತರ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಒ) ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಣಿಕಾರನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಠಿರಸುವುದು;

(ಜೆ) ಮಂಡಳಿಯ ಸ್ವತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಕೆ) ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಲ್) ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ ಪ್ರದೇಶದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಪುರಾತತ್ವ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಹಾರಿಸರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಂ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. ಚೇಮರ್ನಾನ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳು.- ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಿರದಿರುವ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಗಾಗಿ ಚೇಮರ್ನಾ ಸ್ವತಃ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಚೇಮರ್ನಾ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಮಂಡಳಿಯ ನಿಕಟ ತರುವಾಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಮುಂದೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಸ್ವಿರೇಕರಣಕ್ಕೆ ಹೋರತಕ್ಕದ್ದು.

19. ಪ್ರತಾಯೋಜನೆಯ ಅಧಿಕಾರ.- ಮಂಡಳಿಯು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ವಿನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅದು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು, ಚೇಮರ್ನಾ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಹ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

20. ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಂಡಳಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.- (1) ಮಂಡಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೋವೆಸಂಮಾಲೇಜನೆ, ಅದರ ಸಮೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯ ಹೊರತು, ತತ್ತಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿವ್ಯಾಪಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಣಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಣಿಕ ಮಂಡಳಿಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡದ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಳಿಯು, ಶ್ರೀ ಕ್ರೀತ್ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಣಿಕ ಅನುಮತಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಣಿಕನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಣಿಕನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಮಂಡಳಿಯು, ತಾನು ಅವಶ್ಯವಂದು ಭಾಲಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಷರತ್ತುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರ ತನಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಂಥ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(5) (4)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಬಾಧಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಿರ್ಣಯದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ,

ಅಂಥ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸೆಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಮೇಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಬಾಧಿತ ಮಂಡಳಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಅಪೀಲನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಂಡಳಿಯು (5)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದಂತೆ (4)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಮಂಡಳಿಯು ಅಂಥ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಬೀಳಿಸುವ, ಕೆಡಹುವ ಅಥವಾ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಯುಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಬೀಳಿಸುವಿಕೆ, ಕೆಡಹುವಿಕೆ ಅಥವಾ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

21. ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.- ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ನರವಿನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ನರವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸೆಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಯಾವುದೇ ವಿಜಾರಣೆ, ತಪಾಸಣೆ, ಅಳತೆ ಅಥವಾ ಮೋಜಣಿ ಮಾಡುವುದು;

(ಬಿ) ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮೋರಿ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿಗಳ ಹರಿವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಸಿ) ಮೇಲ್ಬಣಿನ್ನು ಅಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಕೊರೆಯುವುದು;

(ಡಿ) ಕಾಮಗಾರಿಯ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿದ ಗರೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು;

(ಇ) ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅಗಳು-ತೋಡುವ ಮೂಲಕ ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೇ ಆ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅಥವಾ

(ಜಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ದಳ್ಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾರ್ಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು:

ಪರಂತು,-

(i) ಅಧಿಭೋಗದಾರನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನೋಟಿಸನ್ನು ನೀಡದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅಧಿಭೋಗದಾರನಿರದಿದ್ದರೆ, ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನೋಟಿಸನ್ನು ನೀಡದೆಯೇ, ಸುಯೋರ್ದಯ ಮತ್ತು ಸೂಯಾಸ್ತದ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲಿ;

(ii) ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಂಥ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(iii) ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಆ ಉದ್ದೇಶದ ಜರೂರತೆಗನುಗಳಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ

ಅಧಿಭೋಗದಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಯುಕ್ತ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವುದು.- (1) 20ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿಕೊಗಿ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಅಂಥ ದರದಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಮಂಡಳಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ದವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ನಿಧಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

23. ಮಂಡಳಿಯ ನಿಧಿ.- (1) ಮಂಡಳಿಯು, 'ಮಂಡಳಿ ನಿಧಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುವೇ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪಾರ್ಬತಿಕಾರ, ಯಾವುದೇ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ, ಅದು ನಿಗಮಿತವಾಗಿರಲೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲೆ, ಅನುಧಾನಗಳನ್ನು, ಧನ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು, ದೇಶಿಗೆಗಳನ್ನು, ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಮಂಡಳಿಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಶಕ್ತಿವಾಗುವವರಿಗೆ ಪಾರ್ಬತಿಕಾರದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಮನಾದ ಹೊತ್ತುವನ್ನು ಪಾರ್ಬತಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಿಂದಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಅಥವಾ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಗೆ ಪಾರ್ಬತಿವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಡ್ಡ, ಲಾಭ ಮತ್ತು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ನಿರ್ದಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಧಾ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಹೊರತು, ಹಿಂದಿನ ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಯ ಭಾಗವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬಾಂಕ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1934 (1934ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 2) ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಬಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೇವಣಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಅಂಥ ಭದ್ರತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(6) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆಷಟ್ಟು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಬತಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಇತರ ಸ್ವತ್ತಗಳನ್ನು ಅದು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

24. ಆಯವ್ಯಯ.- ಮಂಡಳಿಯು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಅಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಬತಿಕಾರದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಟವಾಡೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

25. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.- ಮಂಡಳಿಯು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷದ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಅಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅಂಥ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯ ಅದರ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಂಥ ವರದಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

26. ಮಂಡಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳು.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

27. ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ.- ಮಂಡಳಿಯು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಮೌತ್ತದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು.

28. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.- (1) ಮಂಡಳಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಿವರಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯು, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅದರ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮಂಡಳಿಯು, ಮಂಡಳಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಆ ಕುರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕನ ವರದಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಿಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಮಂಡಳಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ -V

ಸಂಕೀರ್ಣ

29. ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು.- (1) ಮಂಡಳಿಯು, 17ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಸ್ವೀಮುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಕನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿ, ಕನಾಟಕ ವೀದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಥ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(2) ತತ್ತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಮಂಡಳಿಯು (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮಕ್ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ

ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾಡಲು ಸಹ್ಯಮಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

30. ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧಿವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ, ವಿನಿಯಮ ಅಧಿವಾ ಉಪವಿಧಿ ಅಧಿವಾ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಸ್ವೀಕೀಯ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಧಿವಾ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಸಬಹುದಾದ ಜುಲಾನೆಯಿಂದ ಅಧಿವಾ ಅವರದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಧಿವಾ ಮೊದಲ ಅವರಾಧ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ತರುವಾಯ ಅವರಾಧ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮುಂದುವರಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ ಬದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಸಬಹುದಾದ ಜುಲಾನೆಯಿಂದ ಅಧಿವಾ ಅವರದರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

31. ಕಂಪನೀಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಂಪನೀಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಪನೀ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪನೀಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೋಬ್ಬಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ದದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಕರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೇ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಧಿವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರುಜುವಾತುವಡಿಸಿದರೆ, ಆತನನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲ.

(2) (1) ನೇ ಉಪಪಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನೀಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿದರ್ಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಧಿವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಧಿವಾ ಆ ಅಪರಾಧವು ಅವನ ಯಾವುದೇ ನಿಲ್ದಾರ್ಶತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ನಿದರ್ಶಕನನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಧಿವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ದದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ :- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ

(ಎ) "ಕಂಪನೀ" ಎಂದರೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಇದು ಘರ್ಮನ್ಯ ಅಧಿವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಖೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಘರ್ಮನ್ಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ "ನಿದರ್ಶಕ" ಎಂದರೆ ಆ ಘರ್ಮನ್ಯ ಪಾಲುದಾರ.

32. ಅಭಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಅನುಮತಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ, ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಧಿವಾ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

33. ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಅಥವಾ ಅದರ ವಿರುದ್ದದ ಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು.- ಮಂಡಳಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕರಾರಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಅದು ಹೂಡಿದ ಅಥವಾ ಅದರ ವಿರುದ್ದ ಹೂಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ದಾವೆಯಿಂದ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ಕ್ಷೇಮು ಅಥವಾ ತಗಾದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಪರ್ಯಾಪ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮೊತ್ತ ಅಥವಾ ಇತರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಿಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖೀರುವ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇಮು ಅಥವಾ ತಗಾದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯದೆ ರಾಜಿಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದುಲ್ಲ.

34. ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಕ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು.- ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರನನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860ರ 21ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕ ನೌಕರರಿಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

35. ಸದ್ವಾಘನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ರಕ್ಷಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ವಾಘನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ದ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ, ಅಭಿಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದುಲ್ಲ.

36. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಇತ್ಯಾದಿ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ದಳ್ಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಮಂಡಳಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋರ್ಯು ಪಾರ್ಥಿಕಾರದ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ವಿವಾದದ ಕುರಿತ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಶ್ರೀಮಾನನವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವುದೇ ನಾಯಕಾಲಯವು ಅಂಥ ವಿವಾದವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಾಗ್ತಮೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದುಲ್ಲ.

37. ಕನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆವರಣಗಳ (ಅನಧಿಕೃತ ಅಧಿಭೋಗದಾರರನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ ಕನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 32) ನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.- (1) (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಕನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆವರಣಗಳ (ಅನಧಿಕೃತ ಅಧಿಭೋಗದಾರರನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ ಕನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 32)ನ್ನು ಆ ಅಧಿನಿಯಮವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆವರಣಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸೇರಿದ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾದ ಅಥವಾ ಅದು ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಅದರಡಿ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮಂಡ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ನೇಮಿಸಬಹುದು;

(ಬಿ) ಆ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆವರಣ"ಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಮಂಡಳಿಯ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೊಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ 6, 7, 8, 13, 14, 15, ಮತ್ತು 16ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ "ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ"ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು, ಮಂಡಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೊಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

38. ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ತಿದ್ಯುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ, ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು, ತಿದ್ಯುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಗೋಳ-ದಶೀರ್ಜಿ (ಜಿಯೋ-ಸ್ಪೇಸಿಯಲ್) ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು.

39. ನಿಯಮಗಳ ರಚನಾಧಿಕಾರ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ತರುವಾಯ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ನಿರಂತರ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳು ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಅಧಿವೇಶನವು ಅಥವಾ ಅದರ ನೀಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ವೊದಲು ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸಕೂಡದೆಂದು ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ, ಆ ತರುವಾಯ ಆ ನಿಯಮವು ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭನುಸಾರ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದುಲ್ಲ. ಆದಾಗೂ ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅಥವಾ ರದ್ದತಿಯು, ಆ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಮಾನ್ಯತೆಗೆ ಬಾದಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದುಲ್ಲ.

40. ವಿನಿಯಮಗಳ ರಚನಾಧಿಕಾರ.- ಮಂಡಳಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಡಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 39ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವ ಮಂಜೂರಾತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

41. ತೊಂದರೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಡಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಈ

ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗದಂತೆ ಸಂದರ್ಭವು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದುಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳವು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೋಳಿಸಬೇಕು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆಗೂ ಹಾಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಸೂಚಿ

(2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎನ್‌) ಖಂಡವನ್ನು ನೋಡಿ)

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರದೇಶ:

ರೇಣುಕಾ ದೇವಾಲಯಗಳ ಹೂರತುಪಡಿಸಿ ಸವದತ್ತಿ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಬೆಟ್ಟ, ರಾಮತೀರ್ಥ, ಪರಸಫೆಡ, ಜೋಗುಳ ಭಾವಿ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳು ಹೇಳಿಕೆ

ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ದೇವಾಲಯವು ಪುರಾತನ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಭಕ್ತರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಹಚ್ಚಿ ಭಕ್ತರು ಭೇಟಿನೀಡುವ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯವು ಬೆಟ್ಟದತುದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯವು ಪರಶುರಾಮ ದೇವಸ್ಥಾನ, ತೀರ್ಥಕೋಂಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಧಾರ್ಮಿಕಸ್ತಳಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಜೋಗುಳ ಬಾವಿಯಂತಹ ದೇವಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಹೊಂದಿದ ದೇಗುಲ ಶ್ರೇಣಿಗಳು ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿವೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಮತೀರ್ಥದಂತಹ ಸ್ತಳಗಳು, ಪರಸಗಡ ಕೋಟಿಯ ಅವಶೇಷಗಳಿವೆ.

ದೂರದ ಉರುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತರು ವಾಹನ, ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಹಾಗೂ ಕಾಲ್ಪಣಿಗಿಯ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಭಕ್ತರು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸ್ತಳದಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಾ, ಎಡೆಮಾಡಿ ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬನದ ಹುಣಿಮೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಹುಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಕ್ತರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಭಕ್ತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಳೆಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆದೆ. ಈ ಸ್ತಳದ ಪಾಲಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ,-

(ಎ) ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಾತತ್ವ ಅವಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ನ್ಯೆಸೆರ್ಕ ಪರಿಸರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು;

(ಬಿ) ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಸ್ತಿತ್ವಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು;

(ಸಿ) ಯಾತ್ರಾ ಕೇಂದ್ರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶದ ವಾಣಿಜ್ಯ ನಿರ್ವಿಧತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು,

- ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕ.

ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಾಯೋಜಿತ ಶಾಸನ ರಚನಾಧಿಕಾರದ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಖಂಡ-5	(1)ನೇ ಉಪಭಂಡದ (iii)ನೇ ಬಾಬುವು, ಭದ್ರತಾ ದಳವು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-8	(3)ನೇ ಉಪಭಂಡವು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆಯುವ ಭಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-12	(3)ನೇ ಉಪಭಂಡವು, ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-14	(2)ನೇ ಉಪಭಂಡದ (ಎಫ್) ಬಾಬುವು, ಆಯುಕ್ತನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-15	(2)ನೇ ಉಪಭಂಡವು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಇತರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-17	(6)ನೇ ಉಪಭಂಡದ (ಎಂ) ಬಾಬುವು, ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಖಂಡ-24	ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-25	ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-27	ಮಂಡಳಿಯ ಯಾವುದೇ ಹೊತ್ತಿವನ್ನು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಷರತ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-28	ಲೆಕ್ಷಣತ್ವಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ-39	ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೋಷಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನ ರಚನಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರತಾಯೋಜನೆಯು ವಾಡಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪದಾಗಿದೆ.

ಎಚ್.ಕೆ.ಪಾಟೀಲ್

ಕಾನೂನು, ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿ.

ಎಂ.ಕೆ. ವಿಶಾಲಾಂಕೃತಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕನಾಂಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTEENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

SECOND SESSION

SHREE RENUKA YELLAMMA KSHETRA TOURISM DEVELOPMENT BOARD BILL, 2023

(LA Bill No. 25 of 2023)

A Bill to constitute Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board for conservation of the cultural heritage of Shree Renuka Yellamma Kshetra with all its temples, archeological remains and natural environs; to preserve its cultural identity and to ensure its sustainable development.

Whereas it is expedient to provide for the constitution of the Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board for conservation and development of the Heritage area of the Shree Renuka Yellamma Kshetra with all its temples, archaeological remains and natural environs; and to preserve its cultural identity and to ensure sustainable development of the Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism heritage area; development as a centre of pilgrimage and tourism; and for the matters connected there with or incidental thereto;

Be it enacted by the Karnataka State Legislature in the Seventy Fourth year of the Republic of India as follows:-

CHAPTER-I PRELIMINARY

1. Short title and commencement. (1) This Act may be called Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board Act, 2023.

(2) It shall come into force on such date as the State Government may, by notification in the official Gazzette appoint.

2. Definitions.- In this Act unless the context otherwise requires,-

- (a) "**Amenity**" includes guest houses, yatri nivasas, lodgings, civic amenities, parking for vehicles, bullock carts, sheds for bullocks, drinking water facilities, market places, post office, bank, hospitals, police station, milk booths, roads, bridges, streets, transport, lighting, water and electricity supply sewerage, drainage, public works, open spaces recreational grounds, parks and other conveniences, services or utilities as decided by the Board or as specified by the State Government by notification.
- (b) "**Board**" means the Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board constituted under section 3;
- (c) "**Chairman**" means the Chairman of the Board constituted under section 3;

(d) "**Co-Chairman**" means the Co-Chairman of the Board constituted under section 3;

(e) "**Commissioner**" means the Commissioner of the Board appointed under section 13;

(f) "**Committee**" means the State Level Committee constituted under section 7;

(g) "**Development**" with its grammatical variations means carrying out of building, engineering or other operations in or over or under any land or the making of any material change in any building or land or in the use of any building, or land and includes re-development and forming of layout sand sub-division of any land including amenities in the Shree Kshetra Area;

(h) "**Fund**" means the fund of the Board;

(i) "**Land**" includes benefits arising out of land and things attached to the earth or permanently fastened to anything attached to the earth;

(j) "**Natural Environs**" includes the rivers, river beds, rocks, water sources, wild life and vegetation located in the Heritage Area;

(k) "**President**" means the President of the State Level Committee under section 7;

(l) "**Regulations**" means regulations of the Board made under section 40 under this Act;

(m) "**Rules**" means rules of the Board made under section 39;

(n) "**Schedule**" means schedule appended to this Act.

(o) "**Shree Kshetra Area**" means the area mentioned in the Schedule; and

(p) "**Vice President**" means the Vice President of the State Level Committee under section 7.

CHAPTER-II

SHREE RENUKA YELLAMMA KSHETRA TOURISM DEVELOPMENT BOARD

3. Constitution and incorporation of the Board.- (1) The State Government shall as soon as may be after the commencement of this Act, constitute for the purposes of this Act, a Board to be called the Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board.

(2) The Board shall have its Head Quarters at Shree Renuka Yellamma Kshetra in Savadatti Taluk, Belgavi District.

(3) The Board shall be a body corporate by the name aforesaid having perpetual succession and common seal with power subject to the provisions of this Act, to acquire, hold and dispose of property both movable and immovable and enter into to contract and shall by the said name sue or be sued.

(4) The Board shall consist of the following members, namely:-

- (i) The Deputy Commissioner, Belagavi District-Chairman
- (ii) Member of Karnataka Legislative Assembly Savadatti constituency-Co-Chairman
- (iii) The Commissioner, Department of Archaeology, Museums and Heritage, Mysuru-Member
- (iv) The Commissioner Belgaum Urban Development Authority, Belagavi-Member
- (v) The Director of Tourism, Bengaluru or his nominee-Member
- (vi) The Superintendent of Police, Belagavi-Member
- (vii) The Superintending Archaeologist, Archaeological Survey of India, Dharwad Circle, Dharwad- Member
- (viii) The Chief Executive Officer, Zilla Panchayat, Belagavi – Member.
- (ix) The Deputy Conservator of Forests, Belagavi – Member
- (x) The Superintendent Engineer, Public Works Department, Belagavi – Member
- (xi) The Deputy Environment Officer, Belagavi - Member
- (xii) The Superintendent Engineer, Malaprabha Dam Project - Member.
- (xiii) The Commissioner of the Board - Member Secretary.

3. Meetings of the Board.- (1) The meetings of the Board shall be convened by the Chairman or by the Member Secretary with the express approval of the Chairman and it shall ordinarily meet at least once in three months at such place within the jurisdiction of the Board or at the Headquarters of the Board and at such time as the Chairman may decide.

(2) The Board shall observe such rules of procedure in regard to the transaction of business at its meetings (including quorum at meetings) as may be specified by regulations.

(3) Every meeting shall be presided over by the Chairman or, if for any reason he is unable to attend any meeting, any other member chosen by the members present at the meeting, shall preside over the meeting of the Board.

(4) All questions which come up before any meeting of the Board shall be decided by majority of the votes of the members present and voting and in the event of an equality of votes, the Chairman or in his absence the person presiding, shall have and exercise a second or casting vote.

4. Security Force.- (1) There shall be constituted and maintained a force to be called the Security Force,-

- (a) for the better protection and security of the board property within Shree Kshetra Area including prevention of encroachments and removal thereof;
- (b) for aiding the officers of the Board in the detection and investigation of any matter relating to leakage of revenue or any

amount payable to the Board; and

(c) to exercise such other powers and discharge such other functions as may be prescribed.

(2) The Security Force shall consist of such number of supervisory officers and members as may be determined by the Board and shall be provided by the State Government.

(3) The Chairman shall exercise powers of superintendence and control over the Security Force.

5. Sub-committees of the Board.- (1) The Board may for any specific purpose constitute one or more sub-committees consisting of the Commissioner as Chairman and such other members not exceeding five on each sub-committees.

(2) The sub-committees of the Board shall exercise such powers and perform such duties which are delegated to it by the Board.

(3) Each sub-committee shall meet at-least once in a month and shall observe such rules of procedure in regard to the transaction of business at its meeting as may be provided by regulations.

CHAPTER-III STATE LEVEL COMMITTEE

6. State Level Committee.- (1) There shall be a State Level Committee consisting of the following members, namely:-

(a)	The Minister incharge of Tourism.	President
(b)	The Minister incharge of Mujarai.	Vice-President
(c)	The Minister incharge of Belgaum District.	Vice-President
(d)	Members of the Parliament and the State Legislature representing the part or whole of the Shree Kshetra Area whose constituency lie Within the jurisdiction of the Board.	Members
(e)	Not more than five members nominated by the State Government from among the leading personalities having wide knowledge about the historical background and mythology of Shree Renuka Yellamma Kshetra, out of whom at least one shall belong to the Scheduled Castes or the Scheduled Tribes and one shall be a women;	Members
(f)	The Additional Chief Secretary and Development Commissioner to Government of Karnataka.	Member
(g)	The Director General, Archaeological Survey of India or his nominee	Ex-Officio Member

(h)	Principal Secretary to Government, Finance Department or his nominee.	Ex-Officio Member
(i)	The Chairman of Shree Kshetra Tourism Development Board.	Ex-Officio Member
(j)	The Secretary to Government, Kannada and Culture Department	Ex-Officio Member
(k)	The Principal Secretary to Government, Department of Tourism	Member Secretary

8. Term of office and conditions of services.- (1) Subject to the pleasure of the State Government the non-official members nominated by the State Government shall hold office for a period of three years:

(2) Any non-official member may resign his office by writing under his hand addressed to the State Government but shall continue in office until his resignation is accepted.

(3) The non-official members shall receive such allowances as may be prescribed.

9. Disqualification for membership.- A person shall be disqualified for being appointed as and for being a member if he,-

- (a) Has been convicted and sentenced to imprisonment for an offence which in the opinion of the State Government involves moral turpitude; or
- (b) Is of unsound mind and stands so declared by a competent court; or
- (c) Is an undischarged insolvent; or
- (d) Has been removed or dismissed from service of the Central Government or a State Government or a Body or Corporation owned or controlled by the Central Government or a the State Government; or
- (e) has directly or indirectly by himself or as partner, has any share or interest in any work done by the order of the Board or in any contract or employment with or under or by or on behalf of the Board; or
- (f) is employed as a paid legal practitioner on behalf of the Authority or accepts employment as legal practitioner against the Board:

Provided that, no person shall be disqualified under clause (e) or be deemed to have any share or interest in any contract or employment within the meaning of the said clause by reason only of his having a share or interest in any news paper in which any advertisement relating to the affairs of the Board is inserted.

10. Removal of member.- (1) The State Government shall remove a member if,-

- (a) he is disqualified subject to any of the disqualifications mentioned in section 9:

Provided that, no member shall be removed on the ground that he has become subject to the disqualification mentioned in clause (e) of that section, unless he has been given an opportunity of making his representation against the proposal; or

- (b) he refuses to act or become incapable of acting; or
- (c) he without informing to the Board absents from three consecutive meetings of the Board:

Provided that, this clause shall not apply to the ex-officio members; or

- (d) in the opinion of the State Government he has so abused his position as to render his continuance in office detrimental to the public interest:

Provided that, no member shall be removed under this clause unless he has been given an opportunity of making his representation against the proposal.

11. Eligibility for re-appointment.- Any person ceasing to be a member shall unless disqualified under section 9, be eligible for re-appointment as a member.

12. Powers of the Committee.- (1) The Committee shall have power generally to do anything that in its opinion is necessary to do to give effect to the intent and provisions of this Act, except such acts as are specifically laid in the Act to be performed by other authorities.

(2) The Committees hall,-

- (a) monitor the activities of the Board and direct the Board on all matters concerning to development of Shree Kshetra Area;
- (b) approve annual plan and budget; and
- (c) approve expenditure above five crores: with or without modification.

(3) The Committee shall meet at least once in six months at such place and at such time and shall adopt such procedure as may be prescribed.

CHAPTER-IV

OFFICERS OF THE BOARD AND THEIR DUTIES

13. Appointment of the Commissioner.- The State Government shall appoint, an officer not below the rank of Group – A (Senior Scale) of the State Civil Service or Chief of any local Board to be the Commissioner of the Board.

14. Duties of the Commissioner.- (1) The Commissioner shall be the Chief Executive and Administrative Officer of the Board.

(2) The Commissioner shall in addition to performing such functions as are conferred on him by or under this Act or under any other law for the time being in force,-

- (a) Be the Chief Executive of the Board;
- (b) Be responsible to carry out the resolutions of the State Level Committee;
- (c) Be responsible for all budgetary planning, enforcement and

supervisory functions of the Board;

- (d) Furnish to the Board all the information relating to the administration and accounts of the Board as well as other matters whenever called upon by the Board to do so;
- (e) prepare and submit the Annual Reports and audited accounts of the Board for its approval within three months of the close of every financial year and thereafter submit copies of the same to the Board and the State Government; and
- (f) perform such other functions as may be prescribed.

15. Appointment of Accounts Officer and other officers.- (1) The State Government shall appoint an officer of the State Accounts Service, not below the rank of Assistant Controller to be the Accounts Officer of the Board.

(2) The Accounts Officer shall report to the Commissioner and shall exercise such power and perform such other duties as may be prescribed.

16. The method of recruitment and conditions of service of officers and staff.- (1) The state Government shall provide such other officers and staff as may be necessary to the Board. The method of recruitment and conditions of service and the powers and duties of the commissioner and other officers and staff of the Board shall be such as may be prescribed.

(2) The administrative expenses, salary and allowances of the officers and staff of the Board shall be defrayed out of the fund of the Board.

CHAPTER-V POWERS AND FUNCTIONS OF THE BOARD

17. Functions of the Board.- Subject to the provisions of this Act and the rules made there under the functions of the Board shall be,-

(1) As soon as may be, after its constitution prepare a plan for the development of Shree Renuka Yellamma Kshetra into an international pilgrim, cultural and tourist centre and a centre for deliberation and propagation of the tenets of Shree Renuka Yellamma and other subsidiary deities. The Development plan may include,-

- (a) proposals for acquiring land by acquisition or purchase, exchange or otherwise, which in the opinion of the Board is necessary for execution of the development plan;
- (b) putting up public parks, horticultural or zoological gardens, fountain gardens, artificial water falls, game parks, lakes with boating or other water games or such other tourist attractions;

- (c) construction of choultries, lodging houses, cottages, hotels, restaurants and boarding houses to cater to different classes of tourists;
- (d) construction of necessary chain of shops or shopping complexes;
- (e) construction of prayer halls and meditation halls at strategic places;
- (f) provision of amenities as defined in clause (a) of section 2;
- (g) laying and relaying of all or any land including, construction and reconstruction of buildings;
- (h) provision of drainage, electricity and water supply and sanitation;
- (i) raising any land which the Board may consider expedient to raise to facilitate its plan of auction in general and better drainage in particular;
- (j) forming open spaces for the better ventilation of the area comprised in the Shree Renuka Yellamma Kshethra or in any adjoining area;
- (k) the demolition of all buildings unfit for human habitation and not fitting into the developmental plan;
- (l) the demolition of obstructive building or portions of buildings;
- (m) the construction and re-construction of buildings, their maintenance and preservation;
- (n) the sale, letting or exchange of any property comprised in the scheme;
- (o) Provision of accommodation to the employees of the Board;
- (p) provision of facilities for communication and transport with parking facilities;
- (q) such adjustments and agreements with the existing religious institutions in the geographical area of developmental plan which can be allowed to continue so long as they fit into the scheme of the developmental plan; and
- (r) Any other matter for which in the opinion of the Board, it is expedient and incidental to make provision with a view to develop and maintain Shree Renuka Yellamma Kshethra as a cultural centre, place of pilgrimage and an international tourist centre and a centre for deliberation and to protect and develop other places of importance connected with Shree Renuka Yellamma Kshethra.

(2) The development plan prepared under sub-section(1) shall be submitted to the State Level Committee for approval.

(3) The State Level Committee may make such modifications to the plan as it deems necessary, from time to time.

---

(4) The Board shall have power to undertake works and incur expenditure for execution of development plans in accordance with the provisions of the Karnataka Transparency in Public Procurement Act, 1999 (Karnataka Act 29 of 2000).

(5) After execution of the development plan under sub-section (1), the Board may, from time to time, make and take up any new additional development schemes, out of its own or borrowed financial resources or funds from the State Government.

(6) Further the Board shall,-

- (a) Carry out a survey of the Shree Kshetra Area and prepare reports on the surveys so carried out;
- (b) cause to be carried out such works as are contemplated in the development plan duly approved by the State Level Committee;
- (c) formulate as many schemes as are necessary for implementing the development plan of the Shree Kshetra Area in a sustainable manner;
- (d) to secure and co-ordinate execution of the development plan, town planning schemes and the development to the Shree Kshetra Area in accordance with the said plan and schemes;
- (e) raise finance for any project or scheme for the development of the Shree Kshetra Area and to extend assistance to the local authorities in the Region for the execution of such project or scheme;
- (f) do such other acts and things as may be entrusted by the State Government or as may be necessary for or incidental or conducive to, any matters which are necessary for furtherance of the objects for which the Board is constituted;
- (g) to entrust to any local Authority or other agency the work of execution of any development plan or development of the Shree Kshetra area;
- (h) to co-ordinate the activities of the local authorities and the Urban Development Board, if any, constituted under the Karnataka Urban Development Authorities Act, 1987 (Karnataka Act 34 of 1987) exercising jurisdiction within the limits of the Shree Kshetra Area and the Karnataka Urban water Supply and Sewerage Board, the Karnataka Slum Development Board, the Karnataka Power Transmission Corporation, the Karnataka Industrial Areas Development Board, the Karnataka State Road Transport Corporation and such other bodies as are connected with developmental activities in the Shree Kshetra Area;
- (i) to supervise and review the progress of expenditure incurred under the plan and performance;
- (j) to take action to protect the Board property;
- (k) to raise local, regional, national and international awareness about the significance and importance of Shree Kshetra Area;

- (l) to promote and encourage proper research to understand the archaeological, historical and environmental values of the architectural importance of Shree Kshetra Area; and
- (m) to perform such other functions as may be prescribed.

18. Special powers of the Chairman.- The Chairman shall have special powers to act on his own and direct measures for effective realization of the object in cases of urgency where there is no sufficient time to convene a meeting of the Board, the Chairman shall take action and place the subject before the Board at its immediate next meeting and seek ratification.

19. Power to delegate.- The Board may, by notification, direct that any power exercisable by it under this Act except the power to make regulation, may also be exercised by the Chairman or such officer of the Board as may be specified in the notification subject to such restrictions and conditions as may be specified there in.

20. No other Board or person to undertake development without permission of the Board.- (1) Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force, except with the previous consultation, concurrence and written permission of the Board, no other Board or person shall under take any development within the Shree Kshetra Area.

(2) No local Board shall grant permission for any development referred to in sub-section(1), within the Shree Kshetra Area, unless the Board has granted permission for such development.

(3) Any Board or person desiring to undertake development referred to in sub-section (1), shall apply in writing to the Board for permission to under take such development.

(4) The Board may, after making such inquiry as it deems necessary grant such permission without or with such conditions, as it may deem fit.

(5) Any Board or person aggrieved by the decision of the Board under sub-section (4) may, within thirty days from the date of the decision appeal against such decision to the State Government, whose decision thereon shall be final:

Provided that, where the aggrieved Board submitting such appeal is under the administrative control of the Central Government, the appeal shall be decided by the State Government, after consultation with the Central Government.

(6) In case any person or Board does anything contrary to the decision given under sub-section (4), as modified in sub-section (5), the Board shall have power to pull down, demolish or remove any development under taken contrary to such decision and recover the cost of such pulling down, demolition or removal from the person or Board concerned after following due process of law.

21. Power of entry.- The Board may authorize any person to enter into or upon any land or building with or without assistance of workmen for the purposes of,-

- (a) making any enquiry, inspection, measurement or survey of land or building;
- (b) examining works under construction and ascertaining the course of sewers and drains;
- (c) digging or boring into the sub-soil;

- (d) setting out boundaries and intended lines of work;
- (e) marking boundaries and lines by placing marks and cutting trenches;
- (f) ascertaining whether any land is being or has been developed in contravention of any plan or in contravention of any conditions subject to which such permission has been granted; or
- (g) doing any other thing necessary for the efficient administration of this Act:

Provided that,-

- (i) no such entry shall be made except between the hours of sunrise and sunset and without giving reasonable notice to the occupier, or if there be no occupier, to the owner of the land or building;
- (ii) sufficient opportunity shall in every instance be given to enable women or children, if any, to withdraw from such land or building; and
- (iii) due regard shall always be had, so far as may be, compatible with the exigencies of the purpose for which the entry is made, to the social and religious usage of the occupants of the land or building entered.

22. Levy of Fee.- (1) It shall be lawful for the Board to levy, at such rate as may, by regulations be specified, a fee for grant of permission under section 20.

(2) All fee realized under this Act shall be credited to the Board fund.

23. Board fund.- (1) The Board shall have a fund to be called the Board Fund which shall be operated by such officers as may be authorized by the Board.

(2) The Board may accept grants, subventions, contributions, donations and gifts from the Central Government, the State Government, a local authority, any international organization or any individual or body, whether incorporated or not, for all or any of the purposes of this Act.

(3) The State Government shall, every year, make a grant to the Board of a sum equivalent to the administrative expenses of the Board till the Board is able to meet its administrative expenses out of its own resources.

(4) All moneys received by or on behalf of the Board by virtue of this Act, and all interests, profits, and other moneys accruing to or borrowed by the Board, shall be credited to the Board Fund.

(5) Except as otherwise directed by the State Government, all moneys and receipts specified in the foregoing provisions and forming part of the Fund shall be deposited in any Scheduled Bank as defined in the Reserve Bank of India Act, 1934(Central Act 2 of 1934) or invested in such securities, as may be approved by the State Government.

(6) The Fund and all other assets vesting in the Board shall be held and applied by it, subject to the provisions of and for the purposes of this Act.

24. Budget.- The Board shall prepare, every year, in such form and at such time as may be prescribed, an annual budget estimate in respect of the next financial year showing the estimated receipts and disbursements of the Board and shall submit a copy thereof to the State Government.

25. Annual report.- The Board shall, after the end of each year prepare in such form and before such date as may be prescribed, a report of its activities during such year and submit to the State Government and the State Government shall cause a copy of such report to be laid before both Houses of the State Legislature.

26. Subventions and loans to the Board.- (1) The State Government may, from time to time, make subventions to the Board for the purposes of this Act on such terms and conditions, as the State Government may determine.

(2) The State Government may, from time to time advance loans to the Board on such terms and conditions; not inconsistent with the provisions of this Act, as the State Government may determine.

27. Power of Board to borrow.- The Board may from time to time, with the previous sanction of the State Government and subject to the provisions of this Act, and to such conditions as may be prescribed in this behalf, borrow any sum required for the purposes of this Act.

28. Accounts and Audit.- (1) The Board shall cause to be maintained proper books of accounts and such other books as the rules made under this Act may require and shall prepare in accordance with such rules an annual statement of accounts.

(2) The Board shall cause its accounts to be audited annually by the Principal Director, Karnataka State Audit and Accounts Department.

(3) As soon as the accounts of the Board have been audited, the Board shall send a copy thereof together with a copy of the report of the audit thereon to the State Government and shall cause the accounts to be published in the prescribed manner and place copies thereof for sale at a reasonable price.

(4) The Board shall comply with such directions as the State Government may, after perusal of the report of the auditor, think fit to issue.

CHAPTER – V

MISCELLANEOUS

29. Directions by the Board.- (1) The Board may, in order to carry out the assignment plans and schemes formulated under section 17 or any town planning scheme issue directions to any local authority, Urban development Board concerned, Karnataka Urban Water Supply and Sewerage Board, Karnataka Power Transmission Corporation and such other bodies as are connected with developmental activities in the Shree Kshetra Area.

(2) Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force, every such direction shall be complied with by the body to which it is issued. On failure, it shall be competent for the Board to take necessary action to carry out the directions issued under sub-section (1) and recover expenses, if any, incurred therefor from the body concerned.

30. Penalty for breach of the provisions of the Act.- Whoever contravenes any of the provisions of this Act or of any rule, regulation, or bye-law or scheme made or sanctioned thereunder shall be punishable with imprisonment for a term

which may extend to one year or with fine which may extend to ten thousand rupees or with both and in the case of continuing contravention, with additional imprisonment for a term which may extend to one month or with fine which may extend to five hundred rupees or with both for each day after the first during which the contravention continues.

31. Offences by Companies.- (1) If the person committing an offence under this Act is a company, every person who at the time the offence was committed was in charge of and responsible to the company for the conduct of its business as well as the company, shall be deemed to be guilty of the offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly:

Provided that, nothing contained in this sub-section shall render any such person liable to any punishment provided in this Act, if he proves that the offence was committed without this knowledge or that he exercised all due diligence to prevent the commission of such offence.

(2) Not with standing anything contained in such-section (1), where an offence under this Act has been committed by a company and it is proved that the offence has been committed with the consent or connivance of, or is attributable to any neglect on the part of any director, manager, secretary or other officer of the company, such director, manager, secretary or other officer shall also be deemed to be guilty of that offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly.

Explanation:- For the purpose of this section,-

- (a) "Company" means a body corporate and includes a firm or other association of individuals; and
- (b) "Director" in relation to a firm means a partner in the firm.

32. Sanction of prosecution.- No prosecution for any offence punishable under this Act shall be instituted except with the previous sanction of the Board or any officer of the Board authorised by it in this behalf.

33. Board may compromise claims by or against it.- The Board may compound or compromise any claim or demand arising out of any contract instituted by or against it for such sum of money or other compensation as it shall deem sufficient:

Provided that, no such claim or demand exceeding fifty thousand rupees shall be compounded or compromised except with the previous approval of the State Government.

34. Members and officers to be public servants.- Every member, every officer and other employee of the Board shall be deemed to be a public servant within the meaning of section 21 of the Indian Penal Code, 1860.

35. Protection of action taken in good faith.- No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against any person for anything which is in good faith done or intended to be done under this Act or any rule or regulation made there under.

36. Control by the State Government etc.- (1) The State Government may give such directions to the Board as in its opinion are necessary or expedient for

carrying out the purposes of the Act. The Board shall carry out such directions as may be issued from time to time by the State Government for the efficient administration of this Act and it shall be the duty of the Board to comply with such directions.

(2) The Board shall furnish to the State Government such reports, and other information as the State Government may from time to time require.

(3) If in, or in connection with, the exercise of its powers and discharge of its functions by the Board under this Act, any dispute arises between the Board, and a Local Body or Authority, the decision of the State Government on such dispute shall be final. No court shall have the jurisdiction to entertain such dispute.

37. Application of the Karnataka Public Premises (Eviction of unauthorized occupants) Act, 1974 (Karnataka Act 32 of 1974) to the Board Premises.- (1) Subject to the provisions of sub-section (2), the State Government, may by notification provide from such date as may be specified in the notification that the Karnataka Public Premises (Eviction of Un authorized Occupants) Act, 1974 (Karnataka Act 32 of 1974) shall apply to premises belonging to, vesting in, or leased by, the Board as that Act applies in relation to public premises.

(2) On a notification being issued under sub-section (1) and the rules made there under shall apply to the premises of the Board with the following modifications, that is to say,-

- (a) the State Government may appoint any officer of the State Government or the Board as it thinks fit, to be the competent officer for the purposes of the aforesaid Act; and
- (b) references to "public premises" in that Act and those rules shall be deemed to be references to premises of the Board, and references to "the State Government" in section 6, 7, 8, 13, 14, 15 and 16 of that Act shall be deemed to be references to the Board.

38. Power to amend the schedule.- (1) The State Government may by notification add, amend or omit any of the entries in the Schedule.

(2) Every notification issued under sub-section (1), shall be laid before each house of the state legislature.

(3) The State Government shall notify the Geo-spatial map of the Shree Kshetra Area.

39. Power to make rules.- (1) The State Government may, after previous publication by notification make rules to carry out the purposes of this Act.

(2) Every rule made under this Act shall be laid as soon as may be after it is made before each House of the State Legislature while it is in session for a total period of thirty days, which may be comprised in one session or in two or more successive sessions and if, before the expiry of the session in which it is so laid or the session immediately following both Houses agree in making any modification in the rule or decide that any rule should not be made, the rule shall thereafter have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be, so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule.

40. Power to make regulations.-The Board may subject to the provisions of this Act and the rules made under section 39 and with the previous sanction of

---

the State Government, by notification make regulations to carry out the purposes of this Act.

41. Removal of difficulties.- (1) If any difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the State Government may by order published in the Official Gazette, as the occasion may require do anything not inconsistent with the provisions of this Act which appears to it to be necessary to remove the difficulty:

Provided that, no order shall be made under this section after expiry of two years from the date of commencement of this Act.

(2) Every order made under sub-section(1)shall as soon as may be after it is published, be laid before both Houses of the State Legislature and shall, subject to any modification which the State Legislature may make, have effect as if enacted in this Act.

SCHEDULE (See section 2 (n))

Shree Kshetra Area:

Savdatti Yellamma Hill, Ramatheertha, Parasgad, Jogul bhavi, Renuka except temples

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

Shree Renuka Yellamma Temple at Savadatti is an ancient temple with devotees spread across South India. It is the temple that is visited by highest number of devotees in the state. The temple is situated on the top of the hill. The main temple is surrounded by other pious places like Temple of Parashurama, Teertha Konda, and others. The shrines connected with the temple are located at the foot hill also like Jogula Bhavi. On the other part of the hill are the Parasgada fort ruins and places like the Ramateertha.

Devotees from far off places visit Shree Renuka Yellamma temple and surrounding places by vehicle, bullockcarts and on foot. Traditionally the devotees halt at the place for a day or two, cook dishes and offer them to the deity. Given the fact that the enormous devotees visit the place especially during Banada Hunnime and Bharata Hunnime, it is incumbent upon the state to provide the basic necessities and amenities for the convenience of the devotees. In order to preserve the sanctity of the place and to provide a conducive environment to the devotees and tourist, it is considered necessary to constitute the Shree Renuka Yellamma Kshetra Tourism Development Board to-

---

(a) conserve the cultural heritage of Shree Renuka Yellamma Kshetra with all its archaeological remains and natural environs;

(b) preserve its cultural identity;

(c) to develop it into centre of pilgrimage, cultural and tourist centre; and

(d) prevent uncontrolled development of the area and commercial exploitation of the area.

Hence, the Bill.

FINANCIAL MEMORANDUM

There is no extra expenditure involved in the proposed legislative measure.

MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION

Clause -5	Item (iii) of sub-clause (1), empowers the State Government to prescribe the powers and functions of discharged by the security force.
Clause-8	Sub-clause (3), empowers the State Government to make rules the such allowances to pay the non-official member.
Clause-12	Sub-clause (3), empowers the State Government to make rules at such place and prescribe the procedure for place of duration and time of meeting of the committee.
Clause-14	Item (f) of sub-clause (2), empowers the State Government to make rules regarding functions to be performed by the commissioner.
Clause-15	Sub-clause (2), empowers the State Government to make rules regarding the powers and other duties to be performed by the Accounts Officer.
Clause-17	Item (m) of sub-clause (6), empowers the State Government to make rules regarding other function to be performed by the Board.
Clause-24	Empowers the State Government to make rules regarding the form and time to prepare annual budget of the Board.
Clause-25	Empowers the State Government to make rules regarding the form and time to prepare annual report of the Board.

Clause-27	Empowers the State Government to make rules regarding prescribe the conditions to be borrowed any sum by the Board.
Clause-28	Empowers the State Government to make rules regarding manner of preparing and publishing of books of accounts.
Clause-39	Empowers the State Government to make rules carrying out the purposes of the Act.

The proposed delegation of legislative power is normal in character.

H. K. PATIL
Minister for Law and Parliamentary Affairs
and Legislation and Tourism

M.K. VISHALAKSHI
Secretary
Karnataka Legislative Assembly